

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 7206 Scol.

Notă.

Se aduce la cunoștință oficiilor protopresbiterale și parohiale și tuturor organelor noastre scolare din arhidieceza greco-orientală română din Transilvania spre scire și conformare, că dl ministru r. u. de culte și instrucțiune publică dno 14 Novembre a. c. Nr. 53,380, oprește din toate scările din patrie folosirea hartelor geografice: *Politische Übersicht von Deutschland, von Stülpmagel, Gotha, Iustus Perthes, și H. Kiepert's Polit. Schulwandkarte von Europa, Berlin bei D. Reimer.* ca conținând date greșite în privința Ungariei.

Sibiu, din ședința senatului școlarii, ținută la 18 Novembre, 1893

Consistoriul arhidiecezan.

Protestele sasilor.

În nrul trecut al foiei noastre am amintit, că concetățenii noștri sasi, indignați pentru măsurile luate de organele administrative din comitatul Bistrița-Năsăud și din alte comitate, contra învățătorilor sasi, din cauza limbei magiare protesteză după cercurile lor bisericesti contra acestor măsuri, declarându-le de ilegale și provocând pe deputații sasi a întreveni la locurile competente pentru cassarea acelor.

Éta unul din aceste proteste, în traducere românescă:

Decisiunea comitetului cercnal săsesc al Orăștiei din incidentul procedării ilegale și volnice a comitetului administrativ din comitatul Bistrița-Năsăud, față de învățătorii școlilor populare confesionale.

Persecutarea învățătorilor de la scările populare confesionale din comitatul Bistrița-Năsăud, precum și atacurile, ce le îndreptă inspectorii școlari reg. ung. contra învățătorilor confesionali din alte comitate (Alba de Jos, Sibiu), se arată a avé intentii, cari nu se pot explica nici cu legea, creată atât de pe nedrept, ci numai prin călcarea legilor. Un cas asemenea acestuia nu s'a întâmplat nici într' un stat de drept din lume. Și pentru aceea suntem siliți a pune întrebarea, mai este încă în această țără drept și lege, sau fiecare este lăsat arbitriului și volniciei autorităților oficiale, zelose preste măsură?

Comitetul cercnal săsesc din Orăștie nu pôte da în această afacere, la întrebarea pusă un răspuns liniștitor, în mod mai demn decât recercând prin eomitul central pe deputații dietali sasi, se influințeze ca.

1. Decisiunea ilegală a comitetului administrativ din Bistrița-Năsăud, din 15 Decembrie 1893., precum și celelalte de acelaș sens, se se scôtă din valóre.

2. Comitetul administrativ se fie tras la răspundere pentru trecerea ilegală preste cercul de activitate al comitetelor administrative.

3. Toți inspectorii, cari au făcut propunerile cunoscute, — și fiecare care va mai face asemenea, — se fie depărtat din poziția aceea, pentru îndeplinirea căreia are atât de puțină pricepere și capabilitate.

Protestul acesta energic e datat din 17 Ianuarie a. c. și subscris în numele comitetului de dr. Klein, ca președinte și Levitzky, secretar.

Un alt protest ne este cunoscut din cercul Cincu-Agnita, în care asemenea se declară, că procedura comitetului administrativ din Bistrița-Năsăud „se lovesce de lege” și e de dorit, ca deputații sasi se facă atent pe ministru la această procedere ilegală. Totodată sunt recercate toate cercurile săsesci a întreveni în această cestiune pe lângă deputații lor.

Asemenea s'a protestat și în cercul Sighișorei.

Protestele și mișcarea acesta sunt instructive din mai multe puncte de vedere.

Mai întâiu de toate se vede, că unde e vorba de progresele limbei magiare, de magiarisare, nu sunt cruțați de loc nici sasi, cu totă alianța și pacea lor încheiată cu guvernul. Acesta au esperiat-o sasi și până acum și ea a produs, cu deosebire în cercurile tinerimei, un resens față de politica de capitulație inaugurată în timpul din urmă. Procederea față de învățătorii a pus érași în mișcare și precum se vede din protestul de mai sus, ei o condamnă în termeni aspri. Încă câte-va lovituri de aceste se li se dea și sasi vor fi siliți a se pune éraš în opoziție față de tendințele magiarisirii, cari nu încetéză cu totă înfrățirea.

Este interesant apoi, că ministrul da-va ascultare glasului sasilor și deputaților lor sau va aproba procedura organelor comitatense zelose, cari însé au purces pe basa ordinațiunii ministeriale, și mai zelose în cestiunea limbei magiare „Sieb D. Tageblatt” din Sibiu anunță, că ministrul a sistat procedura organelor comitatense și a cerut informațiuni cu privire la învățătorii suspendați.

Față de acesta cetim mai nou în „Bud, Hir.” de Joi (25 l. c.) că însărcinatul ministeriului de culte a publicat un comunicat în foi, în care declară, că ordinațiunea ministerială e în valóre în întregul ei și o ordinațiune supletorică, ce s'a trimis în comitate nu are alt scop, decât controlarea executării celei dintâiu; această noué ordinațiune se va publica în foia oficială și atunci publicul se va convinge despre acesta. Așa

dar ministrul până acum n'a dat ascultare sasilor și noi credem, că nici nu va da. Este la mijloc interesul limbei magiare și atunci nimic nu se ia în considerare și apoi în cazul sistării procederii față de sasi, ar trebui să se facă asemenea și față de valachi. În cazul contrar ministrul urmăresce o politică de duplicitate și se va vedé de nou, că nu tuturor popórelor patriei se măsură cu aceeaș măsură, că noi românii suntem oropsiți din partea stăpânirii din cauză, că suntem mulți la număr și ținem morțiș la limba și națiunea noastră.

Din incidentul acestei procederi față de învățătorii, se nasce întrebarea, că noi românii ce se facem? Până acum n'am făcut nimic, deși sute de învățătorii de-ai noștri sunt amenințați a fi scoși afară din posturi și scările, învățământul va stagna; singură presa română și-a făcut datorința, dând alarma despre această afacere. Este óre consult se stăm cu mânilor în sin? sau se pășim, ca sașii, între marginile legii, protestând contra volniciei?

Cestiunea trebuie să ne preocupe, căci este o cestiune principală, de mare însemnătate pentru noi.

Revista politică.

Mișcarea catolicilor contra proiectelor politico-bisericesti ale guvernului, eșirea din partidul liberal al mai multor deputați de influință a pus pe gânduri pe ómenii dela cărmă. O contră acțiune se impunea cel puțin din necesitate ca se nu apară, că proiectele sunt un operat al guvernului, numai ca el să-și ducă îndeplinire programul inaugurat, ori vrea ori nu țera.

FOIȚA.

Amăgire.

De-ar fi fost ca lumea n'treagă să se schimbe în ruine, —
Să simt fieral cum își arde pin' și sângele 'mi din vine, —
Să mă sting sub apăsarea ne'nduratelor munci grele: —
Tot n'aș fi crezut că'n tine, idol sfint al vieții mele,
O să nasc' așa de lesne înjosire și spoială,
O să te prefaci atâta, să te vezi mai la ivelă
Celui tinér plin de vișuri, ce-ți aruncă mutre sure,
Plănuind în mintea'i sécă cum privirea'i se te fure,
Inventând la nostimade, cari de care mai perfide,
Gesturi scóse la n'timplare, — obicei ce-ades deschide
Unui complasant mai nostim, mai dibaciu, mai plin de ifos,
Căi bătătorite 'n stele, și de-ar vrea chiar pân' la Nisos;
Căci, prin meseria'i crudă, știe cum se se prefacă
Să câștige a lumii vață și cucónelor să placă!
— Ce! crezut-ai ca și densus, că urmând aceeași cale,
Aruncând chipul fecióreii, vei fi bine într'ale tale?
Vei părea mult mai frumósă, mai plăcută, mai iubită,
Ca atunci când puritatea oglindea fruntea'ți smerită?
Nu, femeie! Tu ești muma, ești idealul omenirei,
Ești mirésa din poveste, ce dai naștere iubirei,
Ce faci omul să trăiască, tu prin el și el prin tine,
Urmărind legile firei, dupa cum se și cuvine!

Cu același scop, odată, urmărindu-te femeie
Prin vr'o luncă înverdită, cu bătătorite alee,
Unde farmecul de codru, unde glasul de isvórá
Te arată ca o nimfă preschimbată în fecióră;
Sau la tine în odaie clipocind pe-o carte veche'
Cercetând cu démănuțul era lumii cea străveche,
Frământându-te cu gândul cum a lumii deslegare
Șé o scoți dintr'un nimica, dintr'uu haos așa mare;

Sau pe o scenă teatrală prezentând chipuri d'inobili
Înainte a unor ómeni ce-ți păreau cu mult mai nobili:
Te credeam femeie — atuncea, o madonă ce pogórá
Dintr'o lume nevédută, unde viața'i mai ușórá,
Unde armonia crește și desgustul nu'ți revine,
Unde totul e un templu de trăit numai în bine:
Și te-am adorat, Venero, serv cu totul m'am dat ție,
Ce-ai fi vrut făceați din mine, eram mort de-a ta beție;
Căci ș'am cunoscut geniu'ți ș'am védut a mea micime . . . ,
Prosternându-me 'nainte-ați, te iubeam Sfântă Treime! . . .

Acum véd, că aparența a 'nșelat realitatea! . . .
Tu ești demonul sub mască, care ascunde strîmbătatea,
Ești femeia rafinată, ești șireata trîndăvie,
Ce-și petrece a sa viață în excesuri de orgie,
Ne gândind la alte cele ce-ar puté să te măréseá,
Căci avem în lumea — atâtea mintea ta se le 'mplinescă!
Ce! crezut-ai, ca și densus, că urmând aceeași cale,
Aruncând chipul fecióreii, vei fi bine 'ntr' ale tale?
Vei părea mult mai frumósă, mai plăcută, mai iubită
Ca atunci când puritatea oglindea fruntea 'ți smerită?
Nu femeie!

București 1894.

Ioan V. Simionescu.

Curgeți ție.

Curgeți ție mai în grabă, ca să-mi vin'al meu sfirșit,
Căci lucéferul vieții pentru veci mi-a asfințit;
Ér tu, mama tuturor, sinul tđu rece deschide-l
Și cu brațele-ți de ghiță, pe al tđu fiu sdrobit cuprinde-l!
— — — — —
„Dómne, Tu atotputernic, cel-ce lumea ai creat,
Pentru-ce pe om într'énsa, ce-i un verme, ai așédat?
Și de ce acestui verme i-ai mai dat ca să gândescă?

Nu sciai, că el în fine contra-ți va să clevetescă?
L'ai făcut stăpân pe lume, ca să fie-al lúmei rob;
I-ai dat raze de lumină și el este un neghiob;
I-ai dat viétă îndelungată, ca el mórtea să-și doréscă,
Blástéménd în desnédejde vieța lui cea pământescă,
Căci această viétă este iadul pentru muritor,
Ea-i o mare de durere, un vis lung îngrozitor,
Vis ce muștră și si nópte

Da! era o vreme-odată,
Când vedeam lumea în aur și cu roze séménată;
Privind ceriul plin de stele și-duceam mărire ție
Și doriam ca eu, ce s' verne, să trésc o vecinicie;
Căci copil eram atuncea și-avam doruri de copil,
Și credeam în începutul drăgălașului April.
Ér când ochii-mi plini de focul tineréței iubitóre
O priveau pe „Ea” cu farmec; când cu buze arđetőre
Sărutam mâna ei mică și ca marmora de albă
Și răpit de frumóséta-i eu din'stele-i făceam salbă
Când în brațe-mi ca o flóre se pleca să o sêrut
Raiu cereșc a fi viétă mie atunci mi s'a părut.
Ear de când o înaltă stâncă s'a pus între ea și mine.
Am cădút în desnédejde, și-am perdut credința'n Tine.
Lumea s'a îmbrăcat în negru, érá inima-mi în jale,
Ochi-mi tineri de durere varsă lacremile vale;
Și aștept cu nerăbdare, ca sfêșitul să îmi vie,
Când de haina cea de zhinuri să me scap pentru veci.

6/18 Novembre 1893.

— El —

Contră acțiunea s'a și pus la cale. Ea s'a început în Fiume, unde mai mulți alegători au desprobat ierșirea din partid a deputatului Battyanji și a aderat la proiectele guvernului. Așa s'au pus lucrurile la cale și în Timișoara. Foile din Budapesta anunță, că acolo încă s'a început o mare mișcare. Din numele bărbaților, cari au participat însă la o adunare prealabilă se vede, că cei mai mulți sunt „patrioți noi” — trecuți din întâmplare la biserica creștină. Debreținul încă nu vrea să rămână îndărăt. Acolo încă s'a ținut o adunare ca să pună la cale o contră acțiune. Lucrurile apar însă foarte serioase. Partidul guvernamental slăbește. Cont. St. Károly încă a aflat ocaziune ca să iasă din partid. El a făcut în dietă propunerea ca dreptul de imunitate alui Ábrányi să nu fie suspendat. Cu el a votat opoziția întregă și cea mai mare parte a deputaților, cari au ieșit din partid. Sub pretext, că deputații din partida guvernamentală, unde a aparținut și densusul au votat contra propunerii sale, asigură „Magyarország” că va părăsi partidul. Președintele fracțiunii disidente a partidului independent încă si-a dat demisia motivându-și aceasta cu împregiurarea, că „în vederea luptelor politice, ce se vor desfășura” densusul nu mai poate sta la preșidiu.

* * *

Mare senzațiune a provocat în tote părțile împăcarea împăratului german Wilhelm cu fostul cancelar Bismarck. Inițiativa a făcut-o împăratul. El a trimis pe adjutantul seu Moltke la Bismarck, care era reconvalescent cu o scrisoare prea înaltă și cu o sticlă de vin. Foile germane spun, că împăratul a invitat pe Bismarck la Berlin ca să fie de față la sărbătorea născerei împăratului. Bismarck a asigurat, că îndată ce se va însănătoși va sosi la Berlin, unde va mulțami în persoana împăratului pentru atențiune. Despre această împăcare actualul cancelar Caprivi se fi fost inițiat. Scirile mai noue asigură, că Bismarck a fost așteptat pe aji, Vineri în Berlin. Împăratul iese spre întâmpinarea și i-a pus la dispoziție mai multe camere sărbătorea zilei născerei împăratului va fi strălucită.

Presa germană comentază acest fapt în diferite moduri. Cele mai multe foi dic, că împăratul s'a vădit necesitat la un astfel de pas, luptele politice din lăuntru și în special numărul considerabil al deputaților din opozițiune a dat mult de cugetat tinerului monarch; de asemenea și relațiunile înăsprite cu Rusia și cari au devenit și mai încordate în urma războiului vamal între aceste două mari puteri.

* * *

Deputatul frances Deloncle a avut în zilele trecute o corvorbire în Roma cu ministrul italian Crispi Diarul „Le Journal” scrie despre acesta corvorbire următoarele: Crispi a declarat că în Sicilia vor mai exista încă timp îndelungat nemulțămiri și turburări, dar ele se vor calma prin reforme radicale. Se vor duce legi cu privire la siguranța publică și la dări. A fost un lucru rău înțeles, că francesii s'au alarmat pentru că Italia a făcut concentrări de trupe, care îi erau necesare în urma turburărilor ivite Nici nu se pote închipui, ca Italia să cugete la un războiu, când are să aplaneze în lăuntru atâtea greutăți. Ei îi trebuie pace, care o și doresce. Presemnele indică, că Europa va fi linisită. Intrăm într'o epocă de pace, care nu va fi tulburată decât în cas, când înțelegiunea omenescă n'ar mai poté delătura evenimentele tulburătoare. Un exemplu de astfel de înțelegiune au dat bărbații Franciei și Angliei, aplănând conflictul dela Sierra Leone.

* * *

Scirile din Sârbia anunță, că regele Milan s'a decis a veni în tără numai după-ce a descoperit conspirația, ce s'a făcut contra dinastiei. Conspirația avea de scop răsturnarea dinastiei și proclamarea de rege a prințului Arsenie Caragheorghievici, care actualmente e oficer în garda țarului.

A atras prea mult atențiunea lui Milan faptul, că familia domnitore a Muntenegrului, prințul Petre Caragheorghievici, cumnatul domnitorului Nichita, prințul Alesandru Caragheorghievici și soția acestuia, au dese conciliabile secrete în Niza cu câțiva bărbați politici ai Sârbiei.

Milan a observat, că ministrul din Paris al Sârbiei, dl Georgevici, cel care era să fie astă vară victima unui asasinat anarchist, e în relații secrete foarte intime cu familia Caragheorghievici și mijloeste în mod oficial corespondența între familia Caragheorghievici și partizanii lor din Sârbia. Milan a pus mâna pe o epistolă compromițătoare, care a descoperit tot pla-

Câte-va zile după prinderea scrisorii, prințul Petre Caragheorghievici sosese la Paris și în cel mai mare secret se întâlnește cu fratele său Arsenie și cu Gheorghievici și apoi după două zile de ședere se întorțe la Petersburg, unde a continuat tratările cu Pașici.

Dilele acestea urma să fie răsturnată dinastia Obrenovici, dacă exregele Milan n'ar fi descoperit conspirația și nu s'ar fi dus la Belgrad

Ast-fel, de o cam dată, Serbia a fost ferită de o nenorocire, ce putea să-i pericliteze existența sa.

Lui Milan după multe pertractări i-a succes a compune cu mare greutate un cabinet nou. Cabinetul e astfel constituit.

Fostul consul vienes Simici președinte, ministru de externe și finanțe generalul Zdravkovic ministru de lucrări publice; Nicolajevici de interne; colonelul Pavlovici de resbel; profesorul Lotanici de comerț și agricultură; profesorul Georgevici de justiție și instrucțiune publică.

De la „Asociațiunea transilvană”.

În un număr anterior al foiei noastre am descris frumoasa serbare a aşedării și desvelirii portretelor foștilor președinți ai „Asociațiunii transilvane”, dând și interesanta vorbire festivă a dl. Sale dlui vicepreședinte, Dr. Harion Pușcariu. Acum dăm după „Transilvania” nrul cel mai nou, frumosul discurs al dlui director al școlii de fetițe, Dr. Vasile Bologa, rostit ca răspuns la vorbirea festivă.

El este următorul:

Ilustre dl. Președinte! Onorat Comitet! Onorat public!

Sunt unii omeni, meniți de la Providință, să arete în calea vieții lor, ce pote firea noastră pe acest pământ. Și acest fapt s'a dovedit o necesitate întru crescerea tinerimei, întru întărirea și asigurarea viitorului. Pentru-că nēmul omenesc, din chiar firea sa, nu se mulțamesce cu fapte, ce le observă cei din urmă muritori, — el cere pilde mărețe, aspirații înalte, avent cutegător, care să-l inspire spre sânta țință, ce-i palpită inima.

Acastă necesitate logică, acest indemn nobil, aflu, că a stimulat vrednicia stăpânire a acestui institut, să ne surprindă cu acest dar ales, să împodobescă acest nou paladiu al muselor cu înșeși podóbele nēmului, mulțămind și sentimentul seu de grațitudine și recunoștință.

Etă-ne dar în vestmēt de sărbătore, etă-ne împodobiți cu ai noștri și prin ai noștri, căci firea românului nu e de a se mândri cu pene străine, șicea odată, foarte ni merit, un bărbat încă vigoros al actualului

comitet. Și noi, de aceeași credință, gata suntem, mic și mare, cu inima frântră întru dulci mulțămiri, să întâmpinăm figurile mărețe, ce în trecutul apropiat ne-au deschis drumul din isbândă în isbândă.

Etă-ne dar întruniți sărbătorește, să ne încredințăm încă odată, cât de prețioase sunt isbândile, ce au produs munca și credința lor, ce-au înălțat vechiul prestigiu al nēmului românesc. Și admirând virtuțile lor, să ne inspirăm de ele, păstrând numele lor drept talismane fără preț.

În legătură însă cu acesta o întrebare ni-se impune: pentru ce anume școlă noastră are parte de acest onor, de această distincție, ea, care și până acuma a fost fiica desmerdărilor părintesci? Răspunsul: pentru că școlă este fundamentul educațiunii și culturi unui popor. Și vom accentua aici în deosebi școlă de fete, ce cresce viitoarele mame, cari sunt mēduva mișcării intelectuale și morale în sinul unui popor. — Aici dar, în sinul acestei școle, trebuie să strălucescă figurile mărețe ale bărbaților providențiali, cari au brăzdat ogorul pe deți de ani înainte, pentru cultul nostru național. Aici să lucescă întotdeauna geniul lor, pentru că ei au devenit miețul vieții noastre, miețul acțiunii noastre și au adevărit cuvēntul poetului:

Un singur om de viață tare
Pórtă 'n sin miu de ómeni tari,
Precum o ghindă 'n cójă-i are
Un verde codru de stejari...

Drept aceea idealul lor, astăzi moștenirea noastră, aici înrădăcinat să se păstreze pururea viu, ca focul vestalinelor, și să se cultive cu stăruință din nēm în nēm ca un neprețuit odor.

Așa vom deprinde noi urmașii, din esemplul lor, să lucrăm cu entusiasm pentru adevărul întrupat în formele binelui. Și să nu uităm o clipă măcar, că binele nu se impune, decât prin dragoste și blândețe, ca mai apoi priceput să fie și urmat cu devotament. Că numai așa va străbate în sângele și ósele tinerei generații, încălđindu-o și întărindu-o în căile virtuții.

Vom deprinde mai departe, din esemplul lor, să cultivăm unirea fraților într'un singur gând și o singură năsuință. Să cultivăm dragostea frățescă, aceea putere magică, covârșitoare, ce nu cunoște greutăți, nu cunoște pedeci, căci ea, după însuși cuvēntul evangheliei: ridică munții din locul lor.

Ținta e deci ficsată, garanția este dată. Căci, să nu voim noi cești mici, cari mărturisind adevărul, n'avem alt merit, de cât acela, că iubim și noi cu sântă înflăcarare nēmul, din care mândri suntem a face parte — dic, să nu vrem noi cești mici, idelul și virtuțile lor vor influința de sine, din propria intuiție, căci prea este învăpăiată astăzi inima tinerimei, ca ea să nu se alipescă de ce e frumos, nobil și măreț.

Am deci plăcuta datorie și onorifica misiune, să aduc onoratului comitet, în numele întregului corp didactic adēncul nostru omagiu, respectuoasă mulțămire pentru acest frumos dar de Crăciun pentru această distincție, când ne pune drept strajă al acestor juvaere, ce representă idealul nostru; în sfēșit pentru nobilul sprijin, ce întotdeauna ni l'a dat întru deslegarea problemei noastre, asigurându-l cu respect, că vom păstra cu sfințenie comóra depusă în acest scump locaș al muselor.

Înainte de a încheia însă, nu pot trece cu vederea, fără să adaug un cuvēnt iubitelor noastre eleve.

Tinere mlădițe, ce formați eununa primăverii între noi, nu uitați, că tóte jertfele și ostenelele părinților și conducătorilor noștri, se aduc pentru binele dumniavóstră și pentru întărirea viitorului nostru. Săpați dar adēnc în inimile d-vóstră memoria acestei festivități, și mai pre sus memoria bărbaților, ce sărbătorim, și o clipă să nu perdeți în viață pentru deslegarea așteptărilor depuse în d-vóstră. — Apoi împletind mânilor, dimpreună să implorăm binecuvēntarea ceriului asupra năsuințelor conducerii noastre și asupra acestui sânt locaș al luminii, ca el vecinic să sporescă în folosul nēmului.

Noutăți.

DI FITZ GERALD, corespondentul renumit al foiei „Daily News”, a fost de curând, după-cum șice „Sbg. d. Tgbitt”, în Sepsi-Szt György, pentru a studia poporul sēcuesc. Observările, ce le-a făcut el în urma impresiunilor primite acolo sunt caracteristice. Cea dintăiu recerință, șice corespondentul engles, este: poporul să învețe carte deóre-ce numai așa se pote lăți civilizațiunea în Ostul Europei. Omenii polișeză prea mult; avut, sērăc, tiner, bētrán, toți politisěză, ca și când nu ar avé altceva de lucru. Dacă poporul însă voește să aibă putere destulă, pentru a suporta în viitor greutățile, atunci trebuie să lucre mai mult, și mai puțin să politiseze.

* * *

Procesul memorandului, cum spune „Kolozsvár” va inghiți mulți bani. Pertractarea se va ținé în sala cea mare dela „Redoută”, ér statul va plăti pe fiecare di chirie de 100 fl. Pertractarea va ținé cel puțin o săptămână.

* * *

Lucrări filigrane. În curēnd se va deschide și în Sibiu pe lângă un onorar mic, un curs de învățământ pentru lucrări filigrane, cari se disting prin frumșetea și formele lor plăcute. Informațiunii mai detaiate se vor publica prin un anunț și se vor espune pentru public diferite soiuri de aceste lucrări frumoase.

* * *

Convenția cu Austro-Ungaria. Din Bucuresci se anunță, că ministrul de externe va presenta camerei proiectul de convențiune vamală cu Austro-Ungaria și cu Belgia.

* * *

Procesul omladiniștilor se continuă într'o mare agitațiune. Până acum au fost ascultați 70 de acușaji. Ei se provócă mai mult la Mrva.

* * *

Turburări în Sârbia. Scirile ce sosesc din Sârbia anunță, că întrégă țera e în fierbere. Țeranii sunt foarte nemulțămii. Ei au ținut mai multe adunări și e temere de scene revoltătoare.

Să vorbesce, că tinerul rege va da o amnestie generală pentru deliectele politice și așa va cădea si procesul contra cabinetului Avacumovici.

* * *

Înscrierile la universitatea din Budapesta se fec pantru semestru II-lea din 1 — 12 Februaru și la politechnică până în 27. Senatul universitarii a decis să escrie concurs pentru catedra vacantă de paleontologie și istoria ungară.

* * *

Un cal scump. Consilierul ministerial Nicolau Luczembacher a cumpărat pe socóțela ministeriului ung. de agricultură o iapă de prășilă „Corinnia” în Anglia cu un preț foarte mare. Nobilul cal s'a rēcit pe drum și în Rotterdam a închis ochii pentru totdeauna.

* * *

Biserica română din Paris. Cetim în „Amvonul”: Este mult timp de când biserica română din Paris nu a fost așa de mult vizitată de colonia română ca în prezent.

Așa, cu ocazia serviciului religios, ce s'a oficiat pentru na cerea A. S. regală Prințelui Carol, biserica a fost în totă splendórea ei.

Superiorul archimandrit Meletie Dobrescu, prin manierele sale delicate, și-a atras simpatia și iubirea colonii întregi. Corul ca nici odată, a esecutat cântările cele mai alese sub conducerea dirigentului d-lui Stefauescu.

Dela fondarea bisericeii de cătră repausatul arch. Iosafat, ea a fost totdeauna bine condusă și admiestrată de toți preoții, călugări, archimandriți cari s'au succedat.

E. S. Mitropolitul Ghenadie Primatul României și a adus aminte, că la biserica din Paris se simțea trebuință de un superior archimandrit chiar după dorința fondatorului; pentru care, laude și mulțămiri i-se aduc din partea coloniei române despre alegerea și numirea ce a făcut ca superior, în persoana arohimandritului părintelui Meletie

Dobrescu licențiat în teologie și elev titular „de l'école des hautes études“ din Paris.

* * *

Atacați de lupi. Din Islaz (România) se comunică, că cu ocaziunea unei inspecțiuni făcute de dl căpitan Vasile Uescu, comandantul frontierei Istaz-Romanași, însoțit de doi soldați, au fost toți trei atacați de o cătă de 12 lupi între pichetele Gura Boazului și Verdea.

Caii trăsuri dlui căpitan sperându-se, au luat-o la gonă și la o distanță ore care l'au răsturnat pe ghiață, caudându-i răni foarte grave.

În timpul acesta soldații se luptau cu lupii, trăgând focuri și îmușcând pe unul din ei.

În această luptă contra fiarelor un soldat a fost foarte grav mușcat.

Localitatea, unde s'a săvârșit această dramă, este foarte des vizitată de cete de lupi cari vin de dincolo de pe țărmul bulgăresc pe Dunărea înghețată.

Cântul în școala populară.

(Urmare din Nr. 142.)

Acum punem nota de jumătate în locul primelor două note din exercițiul prim și întrebăm, că în loc de câte note s'a intrat și deci ce valoare are — (ca celelalte două). Totodată numim și forma notelor folosite până acum adecă a pătrarului, pentru a o deosebi și prin nume de nota jumătate. După ce deprindem pre elevi în numirea și raportul acestor note, le și folosim, înlocuind exercițiile de mai sus cu note de jumătate și le percurgem și în modul acesta indicând totdeauna măsura.

Elevii vor întâmpina puțină greutate numai în indicarea măsurii, dar curând vor învinge o și această încă în decursul acestor exerciții, de cari va compune învățătorul cât de multe și așa, ca în exercițiile prime să obțină numai note de jumătate, ér de aci încolo variate cu note pătrare. La terminarea exercițiilor va propune învățătorul și vre-o cântare, în care să obvie acestea două forme de note prin cea ce melodia primesce o cadență cu mult mai plăcută, de cât în cele învățate până acum.

Amintesc aci, că, se da ocaziune bună a deprinde pre elevi în indicarea măsurii de 4 timpi, și acesta precum și cea de 3 timpi se nu lipsescă din nici o serie de exerciții următoare. Cum se indică măsura de 3 timpi am vădit; se vedem cum avem a deprinde pre elevi în indicarea acestei măsurii.

Mai întâiu le arată învățătorul, că la comanda 1 lasă brațul jos, la 2 îl mișcă spre stânga, la 3 spre dreapta ér la 4 îl ridică în sus.

Apoi la comanda învățătorului elevii vor mișca brațul în modul arătat până vor ști bine după aceea procedează apoi învățătorul la exercițiile cu măsură de 4 timpi, și exercițiile cu măsură de 2 timpi se pot folosi pentru a deprinde măsura de 4, așa că punem elevii să considere două măsuri de una, sau o parte a clasei să indice măsura de 2, ér ceealaltă parte măsura de 4 timpi și viceversa.

XI Deprinderi în mol.

Scim, ca la scara mol intervalul dela tonul al 2-lea la al 3-lea e secundă mică, pre când în exercițiile foste de tonurile al 3-lea și al 4-lea. A folosi semnele alterațiunii încă nu e consult, se acceptăm, până vor cunoște elevii și acestea, încă e prea mult. Nu putem lipsi pre elevii de plăcerea, de a gusta tonurile cele duioase din mol cu atât mai vârtos, căci în cântecul nostru popular — chiar în dur se fie scrise totuși apare foarte des elementul ce le prefacă a fi melancolice, duioase; apoi unde sunt horele noastre, cari mai tóte au nimbul molului!

Ca se nu lipsim dar pe elevi de acest semn caracteristic al cântecelor noastre populare, vom lasa pre do afară, prin ceace al 2-lea și mică ajunge între tonurile al 2-lea și al 3-lea Deci va compune învățătorul atari exerciții în cari se lipsescă tonul do sau și de obvine exercițiul se se termine totdeauna în re. Ecserțiul de tóte dillele va fi cu ocaziunea acesta: *re-mi-fa-sol-la; la-sol-fa-mi-re*. După ce s'au deprins bine elevii în ecserții de acestea se va propune și o cântare asemenea scrisă în mol.

XII. Tonurile si și do superior.

Ca se învățăm a ceti avem de lipsă se cunoșcem tóte literile, apoi urmăm o deprindere până la destieritate pentru ale putea ceti cum se cade. Tot asemenea e și cu notele, trebuie se le cunoșcem tóte și se le și deprindem. Cunoșcem deja 6 tonuri; acestea însă nu sunt destule, mai lipsesc încă două din alfabetul tonurilor. Trebuie se le cunoșcem și pre acestea, dintre cari în mod firesc urmăm al șeptelea si.

Vom desvolta acest ton în modul arătat la anul I. Vom compune ecserții și-l deprindem bine și pre acest ton. Ar urmăm, ca se propunem și o atare cântare, care se se misce în cercul acesta; de acestea însă nu prea avem, ba mie nici nu-mi sunt cunoscute. Nici nu vom stăruí atât ci vom trece îndată la tonul al 8-lea do.

Acesta este așa dicând cheia gamei, este acel ton, care ne îndestulește simțul auzului și ne presintă ceva întreg. De aceea cu acest ton încheiem și seria ecserțiilor destinate pentru anul al II-lea. Vom stăruí însă a-l deprinde bine și vom folosi cât se póte de multe ecserții atât în măsură de 2, 3 timpi, cât și de 4 timpi. Pentru a deosebi elevii pre do acesta de do scris pe linia din jos a portativului, pre do acesta scris în intervalul al patrulea îl vom numi do superior, ér pre do scris pe linia inferioară a portativului do inferior.

Ar crede cineva, că îndată ce cunoșc acestea 8 tonuri, se se și numescă de gamă sau scară. După părerea mea acesta póte rămâne pe anul III-lea scolar, când avem mai multe de a face cugama, și când elevul deja e deprins în intonarea ei. Vom deprinde însă cu dinadinsul ecserțiile de auz și intonare, prin care vom depune baza sigură la adevărata cetire a notelor, ce vom începe-o în anul al III-lea scolar.

În fine propunem și vre-o cântare în cercul gamei, ba dacă dispunem de timp și mai multe și deprindem bine pre cele învățate deja.

Cu acestea cred a fi spus și materialul destinat pentru anul al II-lea scolar

(Va urma.)

Adunarea generală

a reuniunii învățătorilor gr. or. din districtul Devei.

Onorate dle redactor;

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Devei s'a ținut astăzi la 7 Noiembrie a. tr. v. și dillele următoare în Petrița despre a cărei decurgere cu permisiunea Onor. Dvoastră am onore a ve face următorul raport:

Membrii reuniunii am călătorit cu trenul mai toți Sâmbătă în 6 Noiembrie către Petroșeni. Frumósă și interesantă călătorie este dela Simeria către falnicul Retezat, apoi pînă la muni până la pótele bătrânului Pareng, carele deasupra Petroșeniului stă cu vârful seu de 2414 mtr înalt, mai pre sus decât Retezatul cu 120 mtr. computați dela suprafața mării.

Învățătorii însuflețiți de dorul de revedere cu mare bucurie întreban unii de alții mai la tóte stațiunile La stațiunea dela cetatea Orlei întilnirăm pe v. președintele reuniunii dl

Nicolae Sênzian, carele după ce ne a salutat cu mare însuflețire ne duse: „vro 2—3 dille vom fi la olaltă, se fim deci un corp, un cuget și o simțire, se aretăm lunei ca iubindu ne unul pre altul mai sus și mai mult ne iubim scumpa națiune!“.

Trenul se puse în mișcare și printre conversațiuni ajunserăm la Pui, ér de aici încă o stațiune între cântece și viociuri până la Crivadia, încât a dispărut ori ce cugete ce ne ar fi putut strica acelea momente plăcute.

Dela Crivadia nu mai puțin decât în 9 locuri trece trenul pre sub pământ.

Tunelul cel din urmă de lângă Bănița este lung, prin care trenul merge 4—5 minute, celelalte însă sunt mai scurte 1—2 minute.

În acestea stațiuni sunt locuri foarte romantice, cari la tot momentul atrag atențiunea călătorului. Se simte cum trenul tras de 2 mașini merge tot în sus până ajunge în vârful muntelui, de altă parte coala veți o cetățue din timpul romanilor, colone vârfuri și piscuri înalte, în alt loc veți alte locuri și în anticități încât în continu când de o parte, când de alta ție atrasă atențiunea.

Dela Bănița din vârful muntelui coborim în jos la vale, de aici îndel cătră Murășul nostru, ci ele duc simțirile noastre și șoptind neamului nostru liber curg sub numele de Jiu în frumósă și dragălașa Românie.

Nu mult, vro 10—15 minute am călătorit dela Banița și am ajuns printre stânci seculare, înalte de ambe părțile. Încât lumina dille abia străbute la vijătoarea apă ce curge cu murmur la vale cătră România, și étă în stâncă muntelui o gaură se arată și de aici ésă apă cristalină. Acea gaură este gura pesterii numita „Cetatea Bolii“.

La reintorcere am trecut calea ferată și am intrat în cetate pe partea de asupra unde este munte și unde nici vorbă nu este de apă. În partea de asupra unde este o pesteră foarte frumósă și interesantă în care vitele, oile, caprele se năpustesc de arșită sórelui, ori de tempestăți, mergând prin pesteră în jos ni se arată un isvor de apă, care mereu crește încât la gura din jos este atâtă apă, câtă ar trebui la o móră cu 2 roți. Privind și esaminând interiorul pesterii unde nu se póte numai cu lumina intra ți stă mintea în loc și nu sci cum se judeci și cum se califici mai nimerit opera acesta a D-deirei. Cerimea cugeti că este lucrata de cel mai mare artist al lumii, cristalisațiunile ce se presintă atrag atențiunea și privirea călătorului; de o parte un loc frumos ca o casă așa de elegantă, ca un salon pregătit de petrecere, de altă parte o pesteră minunată de cugeti că numai ușă îi lipsese și ai o odaie fără nici o critică; trecând pe punți din un loc în altul, la tot pasul se arată lucruri, cari din cari mai interesante, ér pe sub punți curge apa în care păstravii se delectează de undele ei lovinduse când de o stâncă când de alta. Nici când nu am vădit mai mare operă a D-deirei ca acesta. După o călătorie de jumătate de oră prin pesteră, numai de o dată din o depărtare de vre-o 15—20 de metri ni se arată rațele cele frumóse ale luminei dille. Dacă am eșit afară pe un loc îngust numai cât o ușă și aruncând o serioasă judecată asupra impresiunilor primite la vederea atâtor lucruri ne am uimiți și am exclamat: Dómne! mare este puterea ta, și mari sunt lucrurile mânilor tale!

O operă ca acesta face se-ți stea mintea în loc, nu sci ce se admiră opera ori apoi conceptul cel înalt ce se represintă.

Dela cetatea Bolii după o călătorie cu trenul de vre-o 15 minute ajunserăm în stațiunea Petroșeni. Aici pe peron ne așteptau părintele adm.

Di Avram Stanca cu mai mulți locuitori și învățatori de aici. După ce se schimbară câteva cuvinte de întilnire ne luarăm drumul spre Petrița cu învățătorul de aici Georgiu Sandru, care nu și-a cruțat ostentela, nici trudă și ne-a așezat în cartieră. Trudiți și oboșiți de atata călătorie am dormit ca scăldați nóptea primă în Petrița.

Cu ditorile dille eșind afară la liber avurăm ce vedea. Aci munți înalți eu pădure seculară de brad, aci sub pământ băi, carbuni de peatră, în acesta comună ómenea talenți și isteți crescuți la răcirea bradului și legănați cu zafirul în aerul cel purea curat și scădat în apa Jiului, limpede ca cristalul și nutriți la cântecul tulnicului păstoresc.

Un popor blând stăpânește acesta comună. Un rai pământesc afă călătorului în aceste părți, unde până eri alaltăieri nu se aușia decât limba română resonând din tóte părțile, din colnic în colnic, din deal în deal și din munte în munte.

Cu razele sórelui ce se coborau măstos preste munte în valea Petriței ca se ne vestescă di de bucurie, di de sərbătore, am aușit strigătorul ton al clopotului și a tócei din turnul frumósei biserici din Petrița.

Nu întârziarăm și cu toții dădurăm ascultare provocătorului sunet și merserăm la biserică.

O biserică frumósă, spațioasă cu cerime înaltă și apoi curetenia de model ne a făcut se ne întrebăm, că ore unde este o biserică frumósă ca acesta?

Serviciul divin cu invocarea Duhului sfânt l'a celebrat adm. protopresbiteral, asistat de cătră preoți locali Ioan Preda și Simion Suci, ér răspunsurile și cântările le-a săvârșit corul învățătoresc.

(Va urma.)

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țera noastră.

Descriere populară a Ardélului

de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Locuitorii comunelor brănene sunt toți români. Numărul lor e de 8017. Ocupațiunea și modul lor de traiu este ca a locuitorilor de munte. La acesta sunt avisași prin natura ținutului lor. Prin văi și pe cóstele delurilor nu se face decât orz și ovés, apoi cartofi și puțin grâu de primăvară. Sunt însă pășuni estinse și bogate și pentru aceea ocupațiunea de frunte a românilor brăneni este economia de vite. Mai nainte economia de vite era mai estinsă; acum sunt 40—50 ani brănenii erau ómeni cu stare, având numeroase turme de oi, vaci și cai, pe cari le pășureau în mare parte în România. După ce însă în timpul mai nou pășunile s'au împușinat în România, brănenii ca și alți economi de vite, au început se sărăcescă și numai puținii se afă între ei, cari sunt în stare mai bunioară. Pentru ocupațiunea lor, ca economi de vite, românilor brăneni se numesc de obicei mocani. Acesta numire însă nu se dá numai brănenilor, ci în genere românilor din Țara-Bârsei și Treiscaune, cari locuiesc de-a lungul graniței României, precum pe la Săcele, Covasna, Brețcu etc. și se ocupă cu economia de vite (oieri), trăind cu turmele lor mai mult la munte și trecând în țară.

Să face însă o deosebire la aplicarea numirii de mocan. Mocani adevărați am pute dice că sunt români economi de vite din Săcele, Covasna, Brețcu; aceștia se numesc pe sine cu acesta numire, ér pe brăneni și pe români din prēja pasului Bran, precum pe cei dela Rășnov, Tohan etc. îi numesc mibi molocani, ér pe oieri din jurul Sibiului, cari în Ardél sunt cunoscuți sub numirea de margineni, ei îi numesc țuțuieni.

După ce economia de vite nu se mai plătesce așa de bine, ca mai nainte, mocanii brăneni s'au dat la alte ocupațiuni, precum

la negustorie în măsură mai mică, apoi ca lucrători la ferestraie, mori etc. Mulți din ei în timpul verii se coborâ dintr delurile lor pe șesurile mănăse ale României la lucrul câmpului, asemenea moșilor din Munții Apuseni, cari merg vara la lucru de câmp în Ungaria, dar cu deosebire la țară în Ardel; astfel își agonisesc ei părelele, cu cari își cumpără cele trebuincioase pentru casă și cu deosebire păpușoiul (mălaiul), care la ei nu se face, dar le este nutrenentul de căpetenie. In timpul mai nou au început brănenii a se ocupa în măsură mai mare și cu pomăritul. Este apoi răspândită între ei industria de casă; țeseturile de lână și de pânză ale femeilor brănene sunt foarte trainice, ăr cusăturile lor cu mătase și fir, în borangic și alte materii sunt de o frumuseță admirabilă, esecutate cu fineță și eleganță

Satele brănenilor nu sunt compacte, ci casele lor sunt împrăștiate prin văi și pe cotele delurilor. In privința acăsta ele au asemănare cu unele sate din Munții-Apuseni. Casele sunt clădite de obicei din bârne, lângă ele se află celelalte clădiri economice și lôte dimpreună cu curtea sunt închise cu stobor (pălan) nalt de bârne, încât au înfățișarea unor castele. „In aceste castele, ăice I. Turcu, locuiesce modestia nemărginită și caracterul pacinic, locuiesce sinceritatea, soții nedespărțiți ai brănenului“

Apröpe lângă fiecare casă se află grădină cu pomi, ceea ce dă complexului de clădiri o înfățișare plăcută. Pomăritul se lătesce tot mai mult între brăneni, precum am amintit și începe să le aducă folöse bune. Imprejurul casei se află de obicei și moșia.

Români brăneni au o numire specială a lor, de colibași. Acăsta numire am puté ăice, că e istorică. Ea se derivă din

vecurile evului mediu, când bietul român brănen, espus la năvălirile turcilor, ce erau dese prin acest pas, nu puté să-și clădească decât case mici, colibe (bordeiu) căei totul era nesigur și clădirile adeseori date pradă flacărilor mistuitoăre.

Români brăneni comunică pe căile lor de munte mai mult călare sau pe jos, cum fac și țopii din creștetul Munților Apuseni sau români de pe Jiiuri, care au förte puțini și mai cu samă aceia, cari șed pe lângă drumurile principale.

(Va urma.)

Bibliografic.

A apărut:

„Transilvania“ nrl. 1 din a. c. cu următorul sumar:

O sərbătöre de pietate a „Asociațiunii transilvane“, de Z. B. Diploma de donațiune a familiei „Voyk Olachus“. Intru amintirea Dr. Ioan Crișanu, de N. Cristea. Resultatul invingerilor romanilor asupra dacilor, de Basiliu D. Bașiota. Din cronica lunară. Dare de samă a comisiei esmise pentru esaminarea raportului general și eventualelor propuneri.

Din public *)

Avis.

In conformitate cu conculsul dto 25 Decembre a. tr., comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul

*) Pentru cele publicate în rubrica acăsta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Sibiului“, va distribui între membrii reuniunii și în primăvara anului 1894 sėmințe de trifoiu, luțernă și de napi de nutreț, precum și surcei nobili (de meri și peri) în mod gratuit.

Cei-ce doresc să fie împărtășiți să se adreseze spre acest scop comitetului până la 15 Martiu n. a. c.

Totodată rugăm și de astă-dată pe membrii reuniunii, care au fost împărtășiți cu sėmințe în anii premergători, să binevoescă a ne raporta cât de detaliat despre rezultatul recoltei.

Sibiu, 4/16 Ianuarie 1894.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

Ioan de Preda, v.-preș.

V. Tordășianu, secretar.

Diverse.

Partida anarchistă. La începutul anului curent a apărut în Paris almanachul anarchistilor, pe care însă poliția la confiscat. In el aflăm espuse principiile anarchiste, organizația și caracterizarea presei anarchiste. Dăm din aceste următöarele:

Anarhistul urmărește döue scopuri: resturnarea ordinii sociale de ađi cu forța și crearea unei nöue ordini sociale. Partida anarchistă e împărțită în grupe. In orașele mai mici este câte o grupă, in cele mai mari mai multe. Mai mulți camerađi (așa se numesc anarchiștii între sine) formeză o grupă și grupa se apucă de propagandă.

Propaganda se face mai cu succes cu ajutorul presei; de aceea ei înființeză foi, sau edau broșuri, manifeste, placate etc. Camerađii din o grupă se adună odată sau

de döue ori pe săptămână la vreun soț de al lor, care de obicei e birtaș. Aici își comunică ideile și fac schimb de ăiare și broșuri. Propaganda o face fiecare grupă în locul sediului său. Sunt însă și propa gandști ambulanzți, cari țin discursuri la conveniri familiare, căștigă aderenți noi și spriginitori ai cauzei, întemeiază ăiare etc.

Pe ăiaristica anarchistă pun anarchiștii mare pond. ăiaristica este care ține legătura între diferitele grupe și chiar și între singuratici camarađi.

ăiarele anarchiste publică colöne întregi de corespondență dintre anarchiști și publicații de-ale anarchiștilor. In o rubrică se află de obicei demascarea „trădătorilor“.

Cea dintăiu föie anarchistă a apărut la 1880 în Lyon, cu titlul L'Insurgé. In Paris cele mai răspândite foi anarchiste sunt: La Révolte și Le Père Peinard. In provincie cea mai însămnată este: Mistouffe, care apare în Dijon.

La Revolte a apărut întâi în Geneva dar la 1885 s'a strămutat la Paris. Ea este o föie seriösă, doctrinară; se tipărește în 8500 de esemplare, dar abonați nu are mai mulți de 850, între cari sunt mulți savanți, artiști, scriitori etc. Ea apare odată pe săptămână, Sămbăra. Întrre colaboratorii ei este: Krapotkin, Elisée Reclus și I. Grave.

Le Père Peinard are un ton mai revoluționar, ca La Revolte. Articoliile ei sunt plini de atacuri brusce și provocări furiose. In partea literară publică romane cu sujete anarchiste.

Cele mări multe din foile anarchiste stau slab în privința materială, luptă meru cu deficitul. Pentru susținerea lor se fac adese colecte între anarchiști, ăr unii anarchiști mai cu stare le spriginesc cu parole.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobru 1893.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Arad, Timisoara, and other stations. Includes sections for Budapest-Predeal, Budapest-Arad-Timisoara, Budapest-gara de vest-Orsova-Verciorova, Cucerdea-Osorheiu-Reg.sas, Arad-Timisoara, and Simeria (Piski)-Petroșeni-Lupeni.

Nota: Örele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în cele jos, însemnate în dröpta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă örele de nöpte.